

Šahski svet...

Uredništvo in upravniki...

LETO—YEAR XX

Časna lista...

Chicago, Ill., torek, 21. junija (June 21), 1927.

Subscription \$6.00 Yearly

TAKA JE PRAVICA ZA DELAVCE V KALIFORNIJI

Delavec, ogoljufan za njegov zaslužek, je izgubil pamet!

San Quentin, Cal. — Milan Vukić mora umreti na vešilih, ker je izvršil umor.

Vukić je Črnogorec in lesni delavec. Delal je za Alfa Lumber kompanijo v Auburnu v Kaliforniji.

To mu je omračilo um in se je odločil, da sam izvede zakon. Odšel je v tovarno in čakal na Stona.

Bežal je v Mehiko, a tam ga je prijeli in privedli zopet v Kalifornijo.

Taka je pravica za delavce v državi Kaliforniji!

Bolgarski kralj ožigosan v zbornici kot lažnik

Socialistični poslanec mu je dejal v obraz, da se laže, nakar je kralj bled zbežal.

Sofija, 20. jun. — Kralj Boris je včeraj otvoril novi bolgarski parlament in v svojem govoru je rekel, da so bile zadnje volitve svobodne.

Komaj je kralj izgovoril te besede, je socialistični poslanec Saka Cov naredil medklic: "Vaše veličanstvo ne govori resnice!"

Medklic je bil odobran z velikim aplavzom. Kralj je obdel in hitro zaključil svoj govor, nakar je zapustil zbornico.

NEVIHTA V KANSASU PORUŠILA HIŠE.

Kansas City, Mo., 20. jun. — Vetrovna nevihta, ki je bila skoraj ciklonskega značaja, je snoči tukaj razsajala s spreminjanjem nalivov ter v nekaterih krajih okoli se so utrjali oblaki.

Za centralno premogovno polje še ni odločitve

Konferenca je bila odložena zopet za teden dni. — Če podjetniki v Centralni Pennsylvaniji znižajo mezdo, bo stavka.

Philadelphia, Pa. — Usoda 18,000 rudarjev na premogovnem polju srednje Pennsylvanije še ni odločena.

Ako bodo podjetniki odpravili jacksonvillsko mezno lestvico, tedaj bo stavka. Na konferenci v mesecu maju so podjetniki podali izjavo, ki je bila enaka ultimatu.

V tem distriktu so rudarji po 1. aprilu nadaljevali z delom, ker so podjetniki plačevali mezdo po jacksonvillski pogodbi.

Čikaške unije povabile Linbergha za Labor day

Oficijelnih programov je konec. Zmagovalec Atlantika je že sit daril.

Chicago. — Čikaška delavska federacija je v nedeljo na svoji redni seji sklenila povabiti Chas. A. Linbergha k svoji proslavi na prihodnji Labor day kot častnega gosta.

Kolkor je zdaj znano, pride Linbergh v Chicago v dveh tednih. Imel bo serijo poletov iz St. Louisa, in sicer se ustavi v Springfieldu, Peoriji, Chicagu, Detroitu in Clevelandu.

Z manifestacijami v St. Louisu, katerim je prisostvovalo 300,000 oseb, je bil zaključen Linberghov oficijelni program.

St. Louis, Mo. — Linbergh se je že naveščal poklonov in daril. Ko mu je v soboto neki svetloški avtomobilski trovec podaril krasen avto, ga je letalec odklonil rekoč: "Ne bom vzel tega lepega darila. Bogaštvo ni meni vse."

KITAJSKE ŽENE PROTESTIRAJO PROTI HIŠAM SRAMOTE V SANGAJU.

V teh hišah so nastanjena kitajska dekleta, stara komaj petnajst let.

Sangaj, Kitaj. — Kitajske žene v Sangaju so se poslužile ženskega oddelka nacionalistične stranke v Nankingu, da bi izkrepile protest proti ustanovitvi hiš sramote v mednarodnih naselbinah, da zahajajo vanje britski in ameriški vojaki.

Protest naglašja, da se v teh hišah nahajajo kitajska dekleta, stara po petnajst let. Dalje se izjavlja v protestu, da je namen revolucije emancipirati žene in da je poniževalno in sramotno, da bi kitajsko žensko potepala železna peta tujezemskega imperijalizma.

Plaz podri tovarno; 20 ubitih. Bogota, Kolumbija, 20. jun. — Dvajset delavcev je bilo ubitih in 60 ranjenih, ko se je v soboto ogromna piast kamenja in prsti odtrgala s hriba in zasula tekstilno tovarno v dolini v Rosselonu blizu Medellina.

KELLOGG O ANGLEŠKO-SOVJETSKEM PRELONU

Kakšen je bil razgovor. Je pa javnost toliko izvedela kot nič.

Washington, D. C. — Državni tajnik Kellogg se je dobro razgovoril o anglo-sovjetskem prelomu s Houghtonom, ameriškim poslanikom v Londonu, ki je porabil zanimanje, ki ga je povzročil Lindberghov polet v Pariz, da je prišel v Združene države na počitnice.

Houghton so vzeli iz kongresa po končani vojni, da postane poslanik v Nemčiji. Bil je poznan, da je naklonjen spravi s centralno-evropskimi državami in sovjeti.

Medtem ko se govorice v Washingtonu širijo, da se je Houghton vzemiral zaradi rdeče nevarnosti v Angliji in da je poročal Kelloggu, da je bila britska torkijska vlada zelo potrpečljiva, preden je izključila sovjetske zastojanke, je rosniča ta, da poslanik ni napravil formalno pismenega poročila in tudi ne bo podal nobenega. V zapisnikih ne bo dokaza, ako je menjal svoje skeptično mnenje glede rdeče nevarnosti.

Zmagarji so blizu, prvi Fishwick

Predsednik 12. distrikta je govoril na pikniku rudarjev v Iowi.

Des Moines, Iowa. — Iowska rudarska organizacija je imela 19. t. m. svoj piknik v Des Moinesu, na katerem je govoril tudi Harry Fishwick, predsednik rudarske organizacije v Illinoisu.

Turkinje zahtevajo volilno pravico. Carigrad, 20. jun. — Ženska unija v turški republiki je včeraj izvolila petorico delegatov, ki imajo iti še ta teden v Angoro in predložiti predsedniku Kemalumu prošnjo za sprejetje amandamenta k ustavi, s katerim se podeli turškimi ženam splošna in enaka volilna pravica.

Alli bo mestni zdravnik Bundesen odstavljen?

Chicago, 20. jun. — Govorice se širijo, da v kratkem bo odstavljen sedanji načelnik mestnega zdravstvenega departmana dr. Bundesen. Prijatelji župana Thompsona baje trdijo, da do tega pride. V glavnem igra politika glavno vlogo v tem pogledu kakor v več drugih, ki so v območju župana.

Žrtve avtov v Chicagu.

Chicago, 20. jun. — Do danes je bilo v Chicagu v tem letu 425 žrtve avtov.

Z delavskega bojnega polja križem Amerike

Peričniki in perice na stavki na zapadu. — Sodnik na vzhodu se ne osira na zakone, kadar ima opraviti s stavkarji, in drugo.

Tacoma, Wash. — Perice in peričniki so zastavkali v tukajšnjem mestu, da izboljšajo svojo mezdo. Mali podjetniki so priznali zahteve, veliki se pa trdovratno upirajo.

Newark, N. J. — Podkancelar Backus se prav malo briga, kaj je zapisano v zakonih, kadar ima opraviti s stavkujočimi delavci. Stavkujočim voinikom je v sodniški prepovedi dovolil, da imajo le štiri ure v teku 24 ur pravico razpostaviti stavkovne straže in priporočiti stavkozem, da opuste stavko.

Coolidge govori ni imel pričakovanega učinka

Njegova dejanja v preteklosti so v protislovju z govorom, ki bi se dal razlagati tako, da je za visoke delavske mezde.

Washington, D. C. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, in drugi njeni odborniki ne vidijo nobenega vzroka, da bi komentirali izjavo predsednika Coolidgea, ki jo je napravil v svojem govoru v Hammond, Ind., ko se je govoril na počitnice v Črno gorje. Ob tej priliki je nekako dejal, da je še precejšnje število neučasnih delavcev, ki niso deležni narodnega bogastva.

Ako je Coolidge mislil s temi besedami pokazati, da je naklonjen visokim mezdám, tedaj je v zadnjih štirih letih večkrat dokazal, da je nasprotoval, da se zboljšajo življenske razmere slabo plačanih delavcev. Njegovo opozicijo proti izboljšanju mezde poštinih uslužbenecv je končno odpravil kongres. Coolidge je zastavil pot povišanja mezde delavcem, ki delajo v mornariških in vojaških arzenalih, ali v drugih javnih napravah, a se zelo slabo plačani.

BOLJSI STIKI Z MEHIKO SO MOŽNI.

Poslanik Sheffield je dopel v glavno mesto. — Ojlni interesi niso bili zadovoljni z njim. — Kdo bo bodoči poslanik v Mehiki?

Washington, D. C. — Poslanik Sheffield se je vrnil iz Mehike v glavno mesto. S sabo je pripeljal vse svoje pohištvo in z njim je dospelo tudi njegovo osebo. Razume se, da zdaj predsednik Coolidge uvažuje, katerega bo imenoval poslanikom v Mehiki.

V političnih krogih govore, da ojni interesi niso bili zadovoljni s Sheffieldom, ker je preveč očito in ostro nastopal proti Callesu, predsedniku Mehike. Ti ojni interesi so baje zdaj pripravljivi zahtevati, da se pošlje v Mehiko poslanika, ki je bolj naklonjen mehiki vladi in je pripravnejši za poslaniško službo v Mehiki.

Pisma, ki so se izmenjavala med Sheffieldom in Kelloggom, so prišla v roke Callesu, mehikemu predsedniku. To je povzročilo "misteriozno krizo", ki je na zopet tako učinkovala, da je Sheffield podal resignacijo.

SOVJETI RAZKRINKAVAJO VOHUNSKO MREŽE

Moskovski listi kažejo na številne žrtve belega terorja v buržoasnih deželah. — Druga poljska nota je še vedno v meglj.

Moskva, 20. jun. — Sovjetski listi se bavijo z vprašanjem kapitalističnega tiska v zapadni Evropi in Ameriki glede eksekucije dvajsetih vohunov v sovjetski Uniji pred enim tednom.

"Pravda" piše, da beli teror, izvršen nad političnimi jetniki v zadnjih par letih v Bolgariji, Rumuniji, Angliji, Poljski, Ameriki in Kitajski, daleč prekansa represije v sovjetskih republikah.

Istočasno so listi objavili izpoved kapitana Sydney George Reillyja, ki je bil aretiran v Rusiji leta 1925. V svoji izpovedi je Reilly priznal, da ima Anglija široko razporejeno vohunsko organizacijo v Uniji sovjetskih republik in v obmejnih deželah. On je bil glava organizacije. Njegov pomočnik v Estoniji je neki Weiss, drugi po imenu Miklejohn je v Letaki in Litvi in Derbisher na Poljakem. Vsi ti načelniki imajo svoje štabe vohunov, ki pošiljajo informacije in sugestije njim, oni pa pošiljajo vse v London.

Nadalje je Reilly izpovedal, da Anglija deli z ameriško vlado vse važne informacije o sovjetih. Tukaj sledi izčrpek iz enega Reillyjevih poročil, v katerem je navedel svoje sugestije, kaj je treba storiti v Rusiji za uspešno strmolavljenje sovjetske vlade:

"Moje trdno prepričanje je, tretja metoda za strmolavljenje sovjetskega režima mora biti terorizem, ki mora biti pod direktno iz gotovega aredišča in izvrševati ga morajo majhne skupine ljudi. Ti ljudje morajo zdaj pazljivo ubiti kakaga javnega funkcionarja in skrbiti, da se zdrami rusko človeško močvirje. Moje mnenje je, da en sam dober terorističen akt bi opozoril vse svet na Rusijo in izpodkopal boljševizem."

Eksekutiva tretje internacionale je izdala brošuro z naslovom "Protisovjetski dokumenti," ki vsebuje zbirko pomembnih pism. Med temi je tudi neko pismo, ki je bilo poslano ameriški vladi kot avtentičen dokument. Pismo se glasi, da internacionala troli tisoče dolarjev za dosego priznanja sovjetske vlade po Združenih državah. Pisec brošure pravi, da je bila večina teh pism falsificirana v Londonu.

Poincare napadel Nemčijo.

Pariz, 20. jun. — Premijer Poincare je včeraj pri odkritju vojnega spomenika v Lunevillu silovito napadel Nemčijo. Rekel je, da kljub Locarnu in kljub temu, da je Nemčija v Ligi narodov, ji Francija ne sme zaupati in ne sme nikdar pozabiti na dogodke med vojno. Vsi francoski krogi, razen skrajno zagriženih nacionalistov, smatrajo Poincarejev govor za skrajno nepolitičen. Kar je Briand poskušal doseči glede prijateljstva z Nemčijo, bo Poincare podri.

Obletnica evharistične komedije.

Chicago, 20. jun. — Včeraj so vneti, fanatični in hinavski rimo-katoličani obhajali obletnico evharistične komedije, ki se je vršila tu pred letom in končala žalostno v hudem deževju in nalivu, ker se "vsega-močni" ni zadovoljil z njihovim neprestanim dreganjem vanj, in je srdito namočil piškote, podri šotore in pognal hinavce iz sve-tišča.

Gazolinski davek v Illinoisu

Springfield, Ill. — Senatna zbornica illinoiske legislature je v petek s par glasovi večine porazila predlogo davka na gazolin, proti kateri so avtomobilisti silno protestirali.

Politični pregled po Jugoslaviji

GOVOR E. FIMMENNA na kongresu železnice in na III. balkanski konferenci.

(Izvirno Prevodil.)

O letošnjih binokostih so bile v Ljubljani velike delavske prireditve. Dne 3. junija se je vršil kongres železnice, 4. junija je zborovala III. balkanska konferenca transportnih delavcev, 4. in 5. junija, na binokostno nedeljo in ponedeljek je bil vesdelavski izlet, velik mednarodni shod na kongresnem trgu in pa kongres jugoslovanske socialnodemokratske stranke.

Vseh teh prireditev so se udeležili internacionalni delegatje iz Avstrije, Poljske, Bolgarije in Rumunije ter sekretar Internationalne transportne federacije v Amsterdamu, s. E. Fimmen, ki je s svojimi odločnimi govori vzbudil vsesplošne simpatije. Ker so ti govori karakteristični za politični položaj na Balkanu in v Evropi, bodo zanimali tudi ameriške slovenske delavce.

S. Fimmen je pozdravil kongres železničarske ruede strokovne organizacije v imenu I. T. F., ki združuje 2 1/2 milijona transportnih delavcev iz 46 dežel.

Leta 1918, ob koncu svetovne vojne, je človeštvo marsikaj upalo od bodočnosti. Buržoazija ni pričakovala veliko dobrega za sebe, a delavstvo marsikaj. Oba dela sta razočarana. Pred človeštvom se postavljajo nova vprašanja. Buržoazija je v strahu pred slabo vestjo, trepetajoč kot zločinec, ki je poklal milijone ljudstva, gdelala kako so razrušeni temelji njenega gospodarskega sistema. V tem strahu in trepetu je obljubljala vse mogoče, samo da bi ohranila razredno premirje s proletariatom, ki je doživel v rusko revolucijo primer, kako se mora zgrabit kapitaliste za vrat in zgraditi delavsko-kmečko oblast.

Razredno premirje je torej vzpostavila buržoazija, da bi proletariatu odvrnila od cilja, da bi delavstvo obdržala na verigi. Zato je pustila k zelenim mizam mirovnih pregovorov tudi delavske zastopnike, ki pa niso imeli mnogo odločnosti. V Versailles se je buržoazija svačeno obvezala v § 13 mirovnega dogovora, da bo odslej imelo delavstvo v vseh državah politično svobodno in zagaranirano svobodo koalicije, svobodo voditi ekonomske boje. Tudi socialpolitična zakonodaja je svačeno obljubljena.

Tudi eno leto pozneje, na prvi konferenci Dela v Washingtonu, je buržoazija svačeno prisegla na svobodo koalicije za delavstvo.

Te pogodbe in obljube so bile dane iz strahu pred probujajočim se proletariatom, ki ga je med vojno držala buržoazija na verigah kot vkljenjenega psa. S temi pogodbami in obljubami je buržoazija vrgla pasu kosti in dosegla svoj namen: proletariatu ni zgrabil buržoazije za grlo, temveč je lačno popadel kosti, ki mu jih je vrgla ...

Danes to spoznavajo tudi oni, ki so pred sedmimi leti še verjeli buržoaznim obljubam, da je bilo na teh kosteh proketo malo mesa. Od obljubljenega demokracije je ostalo malo sledov in še ti so samo na papirju. Demokratični parlamenti so vedno redkejši, vedno bolj je odkrita diktatura buržoaznega razreda, ki jo izvršujejo diktatorske klike. Dasiravno je bila Italija v Versailles in v Washingtonu vendar je tam sedaj koalicijska svoboda samo za — fašiste! Na Madžarskem vlada teror militaristične klike. Železnikarji se lahko organizirajo samo ilegalno. V Jugoslaviji obstoja koalicijska svoboda na papirju, celo v ustavi, toda izvrševanje te pravice oblasti zadržujejo. Žolte organizacije pa so svobodne!

Popolnoma napačna je ona taktika, ko se zanaša na pomoč vlade.

Mlade države na jugovzhodu nimajo samostojnega življenja, temveč so samo orodja imperia-

lističnih velesil. Balkanske dežele lahko samo toliko časa delavstvo pritiskajo in tlačijo svobodo koalicije, kolikor časa to dopuščajo velesile. Balkansko buržoazijo hujskajo imperialistične velesile k terorju nad delavstvom.

Angleška buržoazija podpira fašizem v Italiji. Sedaj pa se učijo angleški konservativci od fašistov. Celotno učenci prekašajo učitelja! "Zakon o strokovnih organizacijah", ki ga hoče sprejeti konservativna vlada, hoče strokovni pokret onemogočiti. Ne smemo se torej zanašati na papirne obljube in pogodbe, temveč moramo voditi neutrudljive boje v nacionalnem in internacionalnem okvirju v buržoazijo. Toda samo v okvirju nacionalnih strokovnih organizacij je nemogoče voditi uspešne boje. To dobro vedo tudi kapitalisti. Zato dovoljujejo ponekod organizirati se v okvirju svoje države, prepovedujejo pa koalicijsko svobodo za internacionalne zveze. Tako hoče angleška buržoazija prepovedati poštini in telegrafnim delavcem zvezo z I. T. F.! Tako stavlja podrugod buržoazija velikanske zapreke in prepoved zoper internacionalno zvezo. Buržoazija ve, da je brez internacionalne akcije vsak boj iluzoren. Kako naj mornarji ene dežele kaj privojujejo, ako se buržoazija lahko posluži boju proti njim ladij iz druge dežele? Samo z internacionalno akcijo se da nekaj priboriti.

I. T. F. je dokazala, da zna spreminiti besede v dejanja. Mi smo proglasili bojkot proti Hortyevemu belemu terorju in ga tudi znatno omilili. Mi sme ob generalnem rudarskem štrajku proglasili kontinentalni izpremoga prevozeno na Anglesko in dosegli, da je samo 3% premoga prevezeno na Anglesko. Zato nas proglasa angleška vlada za nasprotnike angleške imperije! Zato nam prepoveduje vstop na Anglesko, ker smo pošteno podprli angleške rudarje v njihovi opravičeni borbi!

Toda te prepovedi nas morajo še bolj utrditi, še odločnejše moramo odstraniti razcepljenost, ki je zavladala po vojni. To razcepljenost v nacionalnem in internacionalnem okvirju mora delavstvo odstraniti. I. T. F. bo na prihodnjem kongresu sprejela ruske strokovne organizacije ter bo tako narasla na pet milijonov org. delavcev.

Kakor se trudimo mi to razcepljenost odstraniti v internacionalni, tako se morajo truditi vse priključene organizacije odpraviti razcepljenost organizacij v svoji deželi. Le tako bomo povzdignili moč org. inter. delavskega razreda do največje potence in tako bomo tudi naše pravice ne pripisili temveč priborili.

Tatvina dolarjev. Pred novomeškimi porotniki je 7. junija stal Franc Lušin, rojen 1884 v Zapotoku. Mož je po poklicu brivec in državljani Zdrženih držav. Obtožnica mu očita, da je aprila 1926 v Pittsburghu vzel Matevžu Bombaču \$14,237 gotovine. Lušin se je postojno vselitvi v Ameriko nekaj časa preživil z brivskim poslom, pri katerem je dobro zaslužil, končno pa se je udal kvartopirstvu ter začel brez pravega dela in pod napačnimi imeni pohajkovati po raznih državah severne ameriške Unije na škodo svojih rojakov. Z Bombačem se je Lušin seznanil v Ruthfordu in ga začel nagovarjati, da skupno kupita kak hotel. Podala sta se v Pittsburgh, kjer sta skupno prenočila in je ob tej priliki Lušin z raznimi zvijačami izmamil od Bombača denar ter izginil. Povrnil se je v domovino ter koncem julija in v začetku avgusta lani v Ribnici prigovarjal Francu Starcu, naj spravi Matijo Bombača, ki je isto tako prišel iz Amerike, s sveta ter mu je za to obljubil 30,000 Din. Meseca junija 1926 je namreč doznal Bombačev brat Janko, ki je sluga pri velikem županu v Ljubljani, da je prispel Fran Lušin preko Jesenic iz Amerike

v našo državo. Ovadil je stvar ljubljanski policiji, obenem pa je iz Amerike pozval svojega brata, ki je povzročil Lušinovo aretacijo. Današnja razprava proti Lušinu je trajala nepretrgoma od 9. do 15. popoldne. Senatu je predsedoval dr. Polensek, votala sta sodni svetnik Romih in okrajni sodnik Hočevar, državno pravdnštvo je zastopal namestnik državnega pravdnika Kovač, Lušina je zagovarjal dr. Ivanetič, oškodovanega Bombača pa dr. Vasič. Porotnikom je bilo stavljenih troje vprašanj, in sicer 1. glede tatvine, 2. ali je bila tatvina izvršena na posebno zvijačen način in 3. glede navajanja k poskušeni umoru. Porotniki so prvo vprašanje potrdili soglasno, drugo pa z 9 glasovi, a tretje z 11 glasovi zanikali. Franc Lušin je bil nato obsodjen na dve in pol leta težke ječe, poostrene z enim postom in enim trdim ležiščem vsakega četrtertletja ter z eno temnico vsako leto. Razen tega mora povrniti ukradeni znesek 14,237 dolarjev. Obsodenec si je izgovoril tridnevni rok za premislek glede pravnih lekov.

Dva ržbojnika ustreljena. Dne 6. junija sta bila v Belgradu ustreljena pred meseci na smrt obojena razbojnika, Fehim Baljković in Sota Antonić. Baljković je ves čas govoril, sedaj poveljal, pa zopet plakal ter hvalil, sodnike, pa tudi zatrdil, da je nedolžen. Antonić se je onesvestil, ko so mu sneli okove ter ga privezali ob steber.

Velik mljn v Miholjcu pogorel. V noči 1. jun. je v Dolnjem Miholjcu pogorel velik motorni mljn tvrdke Wischinger and Medic, zgrajen šele pred dvema letoma. Škoda se čeni na milijon dinarjev. Mlin je bil pri "Jugoslaviji" zavarovan, za 800,000 dinarjev.

Grobniča pesniku Aleksa Santića. V smislu sklepa zastopnikov kulturnih in prosvetnih društev v Mostarju se z nabranimi dobrodelnimi prispevki zgradi spominska grobnica velikemu pesniku Aleksu Santiću. Grobnica, ki jo izdeluje tvrdka Frane Miler, bo dovršena koncem avgusta. Reljef na spomeniku je dovršila umetnica Iva Despić. Povodom blagoslovljenja grobnice se prirede velike svečanosti.

Predal za informacije

(Odgovori na vprašanja.)

No. Chicago. — Vprašajte v ljudski šoli, kjer imajo večerne tečaje za angleščino. Knjigo nedvomno tudi dobite v katerikoli večji knjigarni v Waukeganu.

Chicago. — Zvezna senatorja v sedemdesetem (sedanjem) kongresu Združenih držav sta za državo Illinois: Charles S. Deneen in Frank L. Smith. Zveznih kongresnikov iz Illinoisa je sedemindvajset, od teh jih je deset iz Chicagoa. Radi številke distrikta vam lahko odgovorimo le, ako vemo za warda. Senatorjev v zbornici Illinois (General Assembly) je 51; od teh jih je sedemnajst iz Chicagoa. City clerk za Chicago je Al F. Gorman.

VEZNAM PRIREDB SLOVENSKEP ORGANIZACIJ V CHICAGU.

- Piknik društva "Zarja", dne 27. junija pri Vidmarju v Willow Springsu.
- Mladinski oddelak društev S. N. P. J. v Chicago, piknik v La Grange parku, Forest Preserve, dne 31. julija.
- Piknik društva "Zvon" št. 70 J. S. K. J. dne 4. julija pri Vidmarju v Willow Springsu.
- Pioneer. Piknik dne 14. avgusta v Widmarjevem vrtu, Willow Springs, Ill.
- Zveza slovenskih organizacij, piknik dne 21. avgusta pri Johnu Widmarju, Willow Springs.
- Pioneer. Piknik dne 11. septembra v Clarendon Hillsu, Ill.
- Vesela društva Pioneer dne 1. oktobra v auditoriju S. N. P. J.

OPOMBA: Ako priredba Vasega društva ni označena v gornjem seznamu, sporočite datum in druge podatke na naslov: JOHN PUTZ 1834 S. Racine Ave.

Fritz Müller-Partenkirchen: Spovedna molčečnost

Schopfleimski župnik je še iz stare šole in se ne more uživati v nove čase. "Poprej smo se katekizma enostavno naučili na pamet. Besedo za besedo, stavek za stavkom, in dobro je bilo. In danes? Danes naj ga otroci tudi razumejo, katekizma. Lepo vas prosim: saj ga razumemo komaj mi. Kako naj kmetiška otročad doume sveto Trojico, grehe proti svetemu Duhu, spovedno molčečnost? S praktičnimi primeri, pravijo, se da mnogo doseči, če teorija sama ne zadošča. Nu, pa poskusimo, meni je končno vseeno ..."

"Torej, otroci, pazite. Danes pridemo k spovedni molčečnosti. Ali veste, kaj je spovedna molčečnost? Odkimavate s svojimi trdimi buticami — sem si mislil. Ze vidim, moral vam bom, kako že pravijo? aha, moral vam bom pomagati s praktičnimi primeri.

Nemara ste kdaj že čuli o svetem Nepomuku. To je bil spovednik češke kraljice. Ta se mu je nekoč spovedala. Kralj, njen mož, je hotel vedeti, kaj mu je povedala. Torej je rekel Nepomuku: "Povej, česa se ti je spovedala." — Je dejal Nepomuk: "Ne." Pa je rekel kralj: "Jaz, kralj, ti zapovem!" — In je odgovoril Nepomuk: "Ne, tega ti ne povem." — In je kralj rekel: "Nepomuk, pameten bodi, je rekel, "ne bo zastoj, nisem umazan." — Nepomuk je odgovoril: "Toliko mi ne moreš dati kakor—" "Aha, ti je že ona kaj obljubila," je vzrotil kralj, "čuj, jaz ti dam več." — "Nič mi ni obljubila, toda če ti povem, izgubim večno zveličanje." — "Jaz pa ti dam najlepši grad in boš na tem svetu zveličan." Kaj menite, otroci, kaj je nato storil sveti Nepomuk? Povej ti, Ksaver!"

"Vzel je." "Ksaver, ti si osel. Če bi bil vzel, kako naj bi bil postal svetnik? Jaka, ti si pametnejši, povej mu ti." "Jaz pravim, velečasni, grad je le grad."

"Jaka, ti si tudi osel. Kaj je grad proti večnemu zveličanju!" "Lepo je pa le v njem, velečasni." "Ze vidim, niti pojma nimate o resnosti, o strašni resnosti spovedne molčečnosti. Kralji so vam predalec, zato vam hočem povedati nekaj preprostega, nekaj, kar se je meni pripetilo. Mojo staro Katro poznate? Seveda, njo poznate bolje nego kralja in kraljico. Nu, torej, moja Katra, ki je že trideset let pri meni, se mi je zadnjič spovedala. Saj se pa tudi spodob, da se je meni spovedala, ko živi že trideset let pri meni. In kaj pravite, otroci, česa se mi je spovedala? Nu, tega ne morete vedeti, da mi je ukradla šest brisac — kaj klepečeš, Mica, na dan z besedo, če ne—"

"Nič nisem rekla, velečasni, ampak Reza, ta ki sedi zraven mene in ji je kuharica Katra teta, ta je nekaj rekla."

"Kaj ti je rekla Reza, povej!" "Ne smem povedati, mi je rekla Reza."

"Zakaj ne smeš povedati?" "Ker — ker je Reza rekla, da je — da je to spovedna tajnost, je rekla."

"To je — to je — velika oslarija, otroci: spovedna molčečnost velja le pri duhovnikih. Ali si ti duhovnik, Mica? Ne. Ali sem jaz duhovnik? Da. Torej mi lahko mirno poveš, kaj ti je Reza povedala."

"Če je moja teta ukradla v tridesetih letih šest brisac, da to komaj eno brisačo v petih letih in zavoljo tega se gospodu župniku ni treba toliko razburjati, je rekla Reza."

"Saj se tudi ne razburjam, otroci. In ravno to bi vam rad razložil. Kajti tudi če mi je ukradla brisače — moje volnene brisače, ki jih rabim za protin —, četudi mi je ukradla brisače, kaj mislite, da ji smem reči zato le eno žal besedo? Ne, niti najmanjše besedice ne smem reči Katri, tako stroga, vidite otroci, je spovedna molčečnost."

Za člane S. N. P. J. stane Mladinski list samo 30 centov letno.

Čikaška gledališča

Film, ki ima ozadje v francosko maroški vojni, bo v kratkem predvajan v McVickers kinogledališču. Imenuje se "Beau Geste". Vsa akcija filma se suče okrog treh bratov aristokratske angleške družine, ki so pripravljene žrtvovati vse eden za drugega. Tragična stran filma se završi v Sahari na poščavi. Film je nenavadno dobro izdelan; predvajan bo prihodnji teden v navedenem teatru.

Kot smo na tem mestu že pretekli teden omenili, je sedaj v istem kinogledališču na programu sloviti film "Resurrection", ki je posnetek iz svetovno znane romana Leona Tolstega. Nihče bi ne smel zamuditi prilike, da vidi sliko, ki prikazuje življenje ruskih ljudi izgnancev in vae gnilobe, ki je bila v sedlu do leta 1917.

Paul Ash si je umislil, kot vedno, novo fantazijo z njegovo jazz-godbo v Oriental Theatre, s katero prične prihodnji teden, namreč svojo produkcijo je imenoval za "Jazz Fireworks". Komur se dopade Ashov "šov", naj pohiti, da se pozabava ob zvokih jazzu.

Dve darili za nove naročnike

Akor se potrudite v sedanjih kampanji in dobi osem polletnih ali štiri celoletne naročnine za dnevnik "Prosveto" in pošlje celo vsoto upravnistvu, dobi krasno samonapojno pisalno pero in avtomatični svinčnik s lepim zlatim znakom S. N. P. J.

Agitirajta za "Prosveto"

Preplivna voda za utopijsca. Chicago, 20. jun. — Thomas J. Dickens, šele v 25 letu starosti, se je včeraj poskušil utopiti v lilijakem jezercu v Lincolnovem parku, a je pronašel, da je voda v dotičnem umetno napravljenem jezercu le dva čevlja globoka. Policija ga je prisilila, da je zlezal na suho ter mu ukazal iti domov.

Še en teden časa

ZELO VAŽNO ZA NAROČNIKE PROSVETE.

Po sklepu seje glavnega odbora S. N. P. J., zborujočega meseca februarja, 1927, se POVIŠA NAROČNINA ZA DNEVNIK PROSVETO ZA \$1.00.

Ta sklep stopi v veljavo od 1. julija, 1927, naprej. Upravnistvo želi, da naročniki in članstvo ta sklep upoštevajo, kajti bil je potreben, da se ohrani list, kakoršen je, povečan na sedem kolon še za naprej in tako da imajo naročniki več dobrega gradiva.

Seja je tudi sklenila, da se da vsem naročnikom, ki so že sedaj naročili na list, prilika, da lahko plačajo po stari ceni svojo naročnino in vsi, ki tako želijo, lahko to izvrše do 1. julija, 1927. To velja tudi za vse one, katerim poteče naročnina po 1. juliju, da lahko plačajo sedaj za naprej še po stari ceni.

Bratje in sestre, sedaj imate priliko, da pošljete naročnino, predno stopi v veljavo nova cena. Časa je še en teden, vendar hitite s pošiljavo vaše naročnine in pridobite še kakoga novega naročnika. Zaponnite, da je čas do 1. julija, 1927.

Cene po 1. juliju, 1927, bodo: Dnevnik za celo leto \$6.00, za pol leta \$3.00.

Člani doplačajo za celo leto \$4.80, za pol leta \$2.40.

Za staro domovino stano za celo leto \$9.00, za pol leta \$4.50. Za mesto Chicago in Cleoro, za celo leto \$7.50, za pol leta \$3.75.

Te nove cene stopijo v veljavo takoj po 1. juliju, 1927.

Bratje in sestre, hitite s pošiljavo naročnine, dokler so nižje cene.

FILIP GODINA, upravitelj.

Ta moderna doba ve, da je dobrota Camel zanesljiva

V TEJ moderni dobi je izmed vseh najtežje ustrezati ter se izražati v Camel. Današnji kadilci se vselej tobaka v Camel, kajti njihova dobrota je vedno tako zanesljiva. Najbolj izbran tobak in najbolj dovršeno mešanje, kar jih je znano kadilski umetnosti, vsebujejo Camela.

V Camel hote dobili, kar moderni kadilci zahtevajo—gladkost, miloto in rahlost, kakršne niste nikdar prej poznali. Zato Camela vedno ustrezajo odločnim in izrazitim zahtevam današnjih kadilcev. Ta moderna doba pozna gotov klic za užitek v kajli:

"Imejte Camel!"

© 1927, E. J. Reardon Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

